

Regionaalhaigla

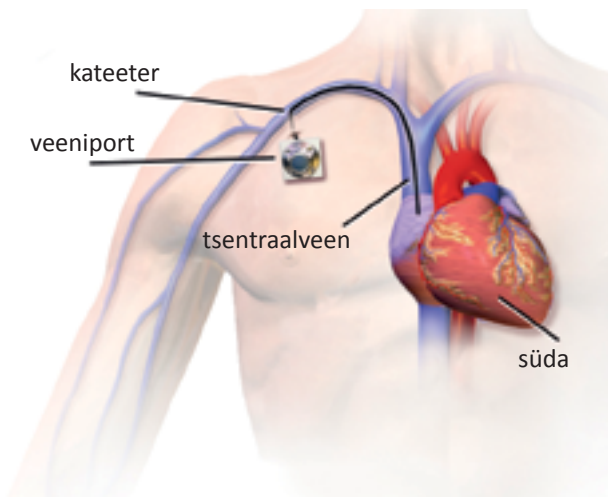
VEENIPIORT

ehk implanteeritud
reservuaariga
tsentraalveenikateeter

Mis on veeniport

Veeniport on väike meditsiiniseade, mille silikoonist kateetrisa paigaldatakse kirurgilisel teel tsentraalsesse veeni ja titaanist kambriosa rindkerele nahale alla (vt joonis 1). Veeniport paigaldatakse tavaliselt rangluu piirkonda.

Joonis 1. Veeniport.

Paigaldatud veeniport on peaaegu märkamatu ja võimaldab elada tavapärasel elul (vt joonis 2).

Joonis 2. Veenipordi kambri paiknemine naha all.

Milleks veeniport paigaldatakse

Veeniport paigaldatakse tavaliselt pikaajalise veenisese ravi (eelkõige keemiaravi) teostamiseks või sagedaste verepreparaatide ehk transfusioonide ülekandmiseks. Veenipordi kaudu saab ka võtta vereanalüüse.

Veeniport paigaldatakse patsiendile tavaliselt kuni kolmeks aastaks või vastavalt raviarsti korraldusele. Kateetri paigaldamise vajalikkuse ja selle eemaldamise otsustab raviarst. Veenipordi paigaldamiseks võetakse enne protseduuri teostamist patsiendilt kirjalik nõusolek.

Mida on vaja teada enne veeniport paigaldamise protseduuri

- Teavitage arsti kõikidest tarvitavatest ravimitest, eelkõige verd vedeldavate ravimite tarvitamisest.
- Teile määratakse veeniport paigaldamise aeg. Haiglasse tulete protseduuri päeva hommikul (kui arst ei määra teisiti).
- Arst või õde-nõustaja määravad protseduuri eelsed vereanalüüsid ja Teid valmistatakse protseduuriks ette.
- Protseduurile eelneva päeva õhtul käige duši all ja peske pead, see vähendab infektsiooniriski.
- Protseduur teostatakse kohaliku tuimastusega või üldnarkoosis.
- Enne protseduuri peate olema söömata vähemalt 6 tundi ja joomata 4 tundi.
- Ärge suitsetage vähemalt 3 tundi enne protseduuri! Suitsetamine põhjustab veresoonte ahenemist.

- Vahetult enne protseduurile minekut eemaldage ehted ja hambaproteesid. Võimalusel jätke väärtasjad koju.

Veenipordi paigaldamine

- Veeniport paigaldatakse operatsioonitoas. Protseduuri teostab arst-anestesioloog.
- Protseduur kestab 30 minutit kuni üks tund.
- Veenipordi paigaldamiseks tehakse nahale sisselõige ning haav fikseeritakse spetsiaalse haavaplaastriga.
- Veenipordi kasutamist võib alustada arsti korraldusel kohe pärast paigaldamist või vastavalt vajadusele.
- Veenipordi kasutamiseks paigaldatakse veenipordi kambrisse spetsiaalne nõel (Huber-nõel). Kui ravi on vaja alustada kohe pärast veenipordi paigaldamist, siis pannakse nõel operatsioonitoas.
- Pärast veenipordi paigaldamist veenduge, et olete kätte saanud isikliku veenipordi passi. Passi väljastab Teile päevakirurgia osakonna õde.

Mida on vaja teada pärast veenipordi paigaldamise protseduuri

- Häiritud reaktsioonivõime tõttu ei tohi Te 24 tundi pärast anesteasiat juhtida autot ega töötada seadmetega. Ohutuks kojujõudmiseks kutsuge endale keegi vastu.
- Pärast protseduuri võib veenipordi paigaldamise piirkond valutada. Vajadusel võtke vastavalt arsti korraldusele valuvaigisteid.
- Paigalduspiirkonnas võib vahetult pärast protseduuri tekkida vähene turse või vere-

valum, mis taandub tavaliselt mõne päevaga.

- Veenipordi nõela tuleb vahetada iga 7 päeva järel. Spetsiifiliste ravimite puhul (nt ravi-toit, transfusioonid) lähtutakse ettenähtud reeglitest.
- Kui veenipordi paigaldamise järgselt toimub kohe ravi, siis nõel eemaldatakse pärast ravi lõppemist.
- Veenipordi nõela eemaldamisel kaetakse torkekoht steriilse plaastriga. Plaastri võite kodus eemaldada.

Veenipordi haava hooldamine

Nagu kõik operatsioonihaavad, vajab ka veenipordi paigaldamise haav hooldamist.

- Haiglas viibimise ajal hoolitseb haava eest õde ja vahetab plaastri juhul, kui see on niiske, määrdunud või nahalt eemaldunud. Andke õele kohe teada, kui tunnete ebamugavustunnet, turset või häirivat valu paigaldamise piirkonnas.
- Kodus jälgige ise haavaplaastri seisundit ja vahetage plaaster määrdumisel või märgumisel.
- Haavahooldust teostab ja haava kinnitusplaastrid eemaldab 7–10 päeva pärast Teie pereõde, kodusõde või keemiaravi õde. Veenipordi piirkonna hooldamisel ei tohi kasutada antibakteriaalseid salve, kreeme, geele ega briljantrohelist.
- Paigalduspiirkonda võite pesta pärast haava kinnitusplaastrite eemaldamist. Sauna võite minna naha täielikul paranemisel. Vältige kuuma leiliruumi. Basseini võite minna kuu aega pärast paigaldamise protseduuri.

Võtke otsekohe ühendust keemiaravi õdenõustaja, raviarsti või perearsti/õega kui:

- veenipordi haava ümbruses tekib turse, punetus, valu;
- Teil tekib hingeldus, pearinglus või kehatemperatuuri tõus.

Kui Teil ei ole võimalik õdede või arstidega ühendust saada, siis pöörduge lähima haigla EMOSse.

Veenipordi regulaarne loputamine

- Veenipordi kateeter vajab regulaarset loputamist ravikuuride vaheaegadel ja ravikuuri lõppemise järgselt.
- Loputamine väldib kateetri ummistumist ja tagab veenipordi pikema töökorras püsimise.
- Veenipordi loputatakse selleks väljaõppe saanud õde kolme kuni nelja nädala möödumisel.
- Palun leppige õega alati kokku veenipordi loputamise järgmine kuupäev.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kandke veenipordi passi alati kaasas!

Soovitame hoida seda rahakotis või koos teiste alati kaasas kantavate dokumentidega (nt koos ID-kaardiga).

Kui satute haiglasse või lähete protseduurile, teavitage alati tervishoiutöötajaid veenipordi olemasolust.

Koostanud:
Põhja-Eesti Regionaalhaigla
J. Sütiste tee 19
13419 Tallinn
www.regionaalhaigla.ee

Infolihe on kinnitanud Põhja-Eesti Regionaalhaigla õendusvaliteedi komitee
13. detsembril 2018. a.